

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Szepetyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w popo.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kłódką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za millimetr jednoszpaltowy, drobno za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Posiedzenie Sejmu

Dyskusja nad ustawami podatkowymi

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu prowadzono dyskusję nad zgłoszonym przez Rząd projektami nowych ustaw majątkowych.

W dyskusji zabierali głos między innymi pos. Alrenstein (Kolo Żydowskie), który oświadczył się za odesłaniem projektów do Komisji. Pos. Uchta oświadczył w imieniu Klubu Niemieckiego, iż członkowie klubu głosować będą za odesłaniem projektów ustaw do komisji.

Pos. Nowicki (P.P.S.) zgłosił wniosek zwolnienia od podatku gruntowego gospodarstw karłowatych i podniesienia podatku tego w stosunku do wielkich obszarów o 200 proc.

Pos. Maksymilian Maliszewski (Wyzwolenie) dopatruje się w zgłoszonych projektach nieprzychylnego stanowiska Rządu w stosunku do drobnych rolników, nie sprzeciwia się natomiast odesłaniu projektów ustaw do komisji.

Pos. Nader oświadcza, iż N. P. R. głosować będzie za odesłaniem wszystkich czterech projektów do komisji, pozbawiając ją od Rządu ściągnięcia 700.000.000 zł. zaległego podatku majątkowego.

Pos. Czapski w imieniu Stronnictwa Chłopskiego zgłasza wniosek odrzucenia projektu o podatku majątkowym.

Na tem dyskusję przzerwano.

Po odrzuceniu wniosku posła Dobrocha (Str. Chł.) o imieniem głosowaniu, upadły w głosowaniu zwykłym wszystkie wnioski o odrzuceniu projektów, a temsamem wszystkie projekty zostały odesłane do komisji.

Przed przystąpieniem do dyskusji nad ustawą o uwłaszczeniu czynszowników pos. Piasecki (B. B.) zgłosił wniosek przesłania ustawy do komisji z wyznaczeniem jej jedynogodniowego terminu do przedłożenia sprawozdania. Przeciwko wnioskowi przemawiał pos. Staniszkis (Klub Narodowy). W głosowaniu wniosek upadł: wówczas pos. Piasecki oświadczył, iż Klub B. B. w głosowaniu udziału nie weźmie, poczem członkowie Klubu opuścili salę obrad.

W głosowaniu przyjęto niektóre poprawki referenta i poszczególne postawy, oznaczono natomiast wszystkie poprawki rządowe i przyjęto ustawę w drugim czytaniu.

Premjer Bartel wniósł aby hrzeciego czytania nie przeprowadzono natychmiast, a jeszcze raz przesłano ustawę do komisji na co Sejm zgodził się.

Poza tem przyjęto kilka projektów ustaw raryfikacyjnych.

Następne posiedzenie Sejmu Marszałek wyznaczył na piątek 30 bm. o godzinie 4-jej popołudniu.

Rozruchy agrarne w Rosji Chłopi mordują działaczy sowieckich

MOSKWA 23. XI. Korespondent rostowski „Izwiestii” sygnalizuje dalsze zaostrzenie się rozruchów wśród włościan pod Urałem.

Rezultatem rozruchów tych są liczne zabójstwa działaczy rolnych przez t. zw. „kulaków” (bo-

gaty chłopów).

Podobne informacje nadchodzą i z innych dzielnic Rosji, jak np. w okręgu penzeńskim zamordowano jednego z działaczy sowieckich. Sprawca zabójstwa został skazany na śmierć.

OPOZYCJA PRZECIWKO STALINOWI

MOSKWA, 23-XI. Pozycja Stalina jest poważnie zachwiana. Podczas gdy w sali czerwonej na Kremlu rozpoczął swe obrady centralny komitet wykonawczy związków sferderowanych socjalistycznych republik, składający się z 400 delegatów, w jednej z małych sal tego samego zamku obraduje komitet centralny partii komunistycznej nad wyrównaniem zaognionych różnic między prawicą a lewicą

komunistyczną. Obradom tego komitetu przysłusze się znaczenie akcji ratunkowej, ponieważ hasła prawicy, a szczególnie postulat ulg podatkowych dla chłopów, dalej forma monopolu handlu zagranicznego i ograniczenie zbyt forsownego programu uprzemysłowienia Federacji Socjalistycznej, zyskują coraz bardziej na popularności wśród szerokich mas.

NIEMCY I LITWA wichrzą na Wschodzie Europy

„Le Temps” z 20. XI w artykule wstępnym, nawiązując do wyjaśnień min. Zaleskiego w sprawie rokowań w Królewcu, niedosłusznie umiarkowanie z Niemcami i opóźnienia Nadrenji, stwierdza, że dziś niema już wątpliwości, iż Waldemaras marzy jedynie o wykorzystaniu jakiegosż zatargu europejskiego, któryby umożliwił odyskanie Wilna przez Litwę, chociaż w zatargu takim Litwa pierwszą mogłaby paść ofiarą. Dlatego — zdaniem autora — konieczna jest ingerencja Ligi Narodów w celu

przerwania tej wojny litewsko-polskiej, trwającej już sześć lat, ze szkoda dla Europy. Co do rokowań z Niemcami, widoczne jest, że nacjonalista i konserwatyści niemieccy stawiają te przeszkody na czem same Niemcy złby wychozą. W ten sposób Niemcy wraz z Litwinami starają się podtrzymać zatarg polsko-litewski, utrudniając życie Polsce, która swem stanowiskiem w rokowaniach z Niemcami i Litwinami oraz stosunkami z ZSRR, dała dowody dążeń pokojowych.

Mianowania

Rada Ministrów postanowiła wczoraj przedstawić p. Prezydentowi Rzplitej wniosek nominacyjny naczelnika wydziału w Min. Pracy i Op. Spół. Bolesława Nakoniecznikoffa na stanowisko dyr. urzędu emigracyjnego na miejsce p. Gawrońskiego.

Rada Ministrów postanowiła zaproponować p. Prezydentowi Rzplitej nominację zastępcy prof. Szkoły Głównej Gosp. Wiejskiej w Warszawie d-ra Włodz. Gorjaczkowskiego, na stanowisko prof. nadzwyczajnego w tejże szkole, docentów uniwersytetu we Lwowie, d-ra Jerzego Kuryłowicza i Stefana Stasiaka, na prof. nadzwyczajnych w tymże uniwersytecie, ks. d-ra Władysława Wichra na prof. nadzwyczajnego uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i docenta uniwer. we Lwowie d-ra Tadeusza Siłnickiego na prof. nadzwyczajnego uniwersytetu w Poznaniu.

Będziemy palić tytoń palestyński

Polski monopol tytoniowy zawarł umowę z syndykatem plantatorów tytoniu w Rosh Pinah (Palestyna) na zakup całkowitej ilości tytoniu w Górnej Galilei, po cenie 6 zł. za kilogram loco magazynu.

W przyszłości monopol tytoniowy zamierza zakupić całkowitą produkcję tytoniu Galilei, wynoszącą obecnie około 200.000 kg. rocznie.

W najbliższej przyszłości do Palestyny wyjedzie specjalista wysłannik monopolu, który będzie dawał plantatorom wskazówki, dotyczące pracy w polu oraz sposobu pakowania tytoniu.

Uruchomienie ekspozytur Urzędu Emigracyjnego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 września 1928 r. o ustanowieniu ekspozytur Urzędu Emigracyjnego, obok funkcjonującej już ekspozytury we Lwowie, zostały uruchomione Ekspozytury w Warszawie, Krakowie, Brześciu h.B. i Białymstoku. Siedzibą tych ekspozytur są lokale państwowych urzędów pośredniczących pracy i opieki nad wychodźcami w wymienionych miastach, z wyjątkiem ekspozytury warszawskiej, która mieści się w lokalu Urzędu Emigracyjnego.

Proces Radzicza

BELGRAD, 23. XI. „Prawda” donosi, że proces Radzicza, morderey Radzicza, rozpocznie się w połowie grudnia przed sądem karnym.

Polska dla Niemiec

Projekt cesarza Karola w roku 1917

WIEDEŃ, 23 XI. Dzienniki wiedeńskie zamieszczają obszerny wyciąg z pamiętników b. dyrektora kancelarii gabinetowej cesarza Karola, Polzera.

Polzere opisuje i przytacza wysiłki cesarza Karola do skłonięcia Niemiec do zwrócenia Francji Alzacji i Lotaryngji. Na radzie koronnej, odbytej 22 marca 1917 r. w Luksemburgu, postanowiono ofiarować Niemcom w zamian za Alzację i Lotaryngję całą Polskę, za co Austro-Węgry miałyby zaanektować Rumunję. Hr. Tisza zgodził się na to pod warunkiem, że

terytorja te przypadłyby wyłącznie Węgom. Hr. Clam zaproponował aneksję Serbji, czemu znow zaoponował hr. Tisza.

Wizyta cesarza Karola u cesarza Wilhelma w Homburgu, skończyła się niepowodzeniem. Cesarz Wilhelm odrzucił propozycję w sprawie Polski, wobec czego Karol wysunął ponownie kandydaturę arcyksięcia Stefana Karola na troa polski i uzyskał na to zgodę w tym kierunku.

Akcja pokojowa cesarza Karola spełzała na niczem, gdyż Ententa odrzuciła wszystkie propozycje cesarza.

Dziennikarze wloscy o Polsce

RZYM 23. XI. „Popolo di Roma” zamierza dziś na pierwszej stronie obszerną korespondencję swego specjalnego wysłannika Cantalamessy'ego, który opinie swe wrazenia z Wilna, Gdańska i Poznania.

Opisując Gdańsk korespondent zaznacza olbrzymi ruch portowy, a następnie przechodzi do zachwyty nad Gdynią podkre-

ślając, iż olbrzymią pracą w przeciągu siedmiu lat przetrworzono małą wioskę rybacką na samodzielny port rokujący kolosalny rozwój.

Omawiając pobyt wycieczki w Poznaniu p. Cantalamessy opisuje olbrzymi rozmach przygotowań do przyszłorocznej Powstanej Wystawy Krajowej.

Tworzenie nowego rządu na łotwie

RYGA 24. XI. Przywódca partji włościanskiej Albering uzyskał już porozumienie z wszystkimi głównymi stronnictwami środka i prawicy w sprawie utworzenia nowego gabinetu lotewskiego. Ponieważ chrześcijańskie centrum przystąpiło do koalicji większość parlamentarna dla nowego rządu jest za-

pewniona. Sam przywódca lotewskiej partji włościanskiej Albering po załatwieniu wstępnych rokowań wysunął na premjera dotychczasowego wicemarszałka sejmu lotewskiego posła Kwiesisa. Kwiesis dziś zdecydował, czy przyjmie misję przewodniczenia nowemu rządowi lotewskiemu.

STRACH NIEMIEC PRZED ANGLJĄ

BERLIN, 23. XI. Prasa berlińska podejmuje dziś w obszernych depearach z Londynu o nowem zbliżeniu pomiędzy Anglią i Japonją. Pisma, podkreślają z nacis-

kiem doniosłość tej informacji i przypuszczają, iż zbliżenie to wywoła tembardziej nieprzychylnie stanowisko wobec paktu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Wznowienie rokowań handlowych polsko-niemieckich

BERLIN, 23. XI. Podana przez prasę przed kilku dniami wiadomość o mającym nastąpić podjęciu rokowań handlowych polsko-niemieckich, została dziś potwierdzona przez doniesienie "Vossische Zeitung".

Obrót towarowy między Polską a Litwą

BERLIN, 23. XI. "Vossische Zeitung" donosi z Kowna, że rząd litewski przedłożył w najbliższych dniach w Warszawie nowe propozycje, dalej idące niż poprzednie, w sprawie uregulowania obrotu towarowego między Polską a Litwą, oraz spławu na Niemnie.

VOTUM UFNOCI LUDOWCÓW DLA STRESEMANN

BERLIN, 23. XI. Na dzisiejszym zebraniu zarządu głównego, a tem samem na przewodniczącego stronnictwa.

Nowy ambasador Rzeszy Niemieckiej w Moskwie

BERLIN, 23. XI. Jak donosi "Vossische Zeitung" desygnowanie dotychczasowego szefa wdziału wschodniego w Urzędzie Spraw Zagranicznych dr. Dirksena na stanowisko ambasadora w Moskwie, jest faktem dokonanym.

Zastrzeżenie niemieckie w sprawie rewizji planu Dawesa

BERLIN 23-XI. Biuro Wolffa podaje, iż ambasador niemiecki w Paryżu dziś popołudniu prowadził dłuższą rozmowę z premierem p. Poincare w sprawie utworzenia komisji rzeczoznawców.

DRUMMOND I SUGIMURA SKŁADAJĄ WIZYTY

WARSZAWA 23. XI. W dniu dzisiejszym sekretarz generalny Ligi Narodów sir Erick Drummond i dyrektor sekretariatu politycznego Sugimura przybyli do gmachu Senatu i złożyli oficjalną wizytę wicemarszałkowi Senatu p. Posnerowi zastępującemu Marszałka Senatu prof. Szyńskiego wobec jego wyjazdu do Wilna.

Tragiczna śmierć górnika

KATOWICE, 23. XI. Wczoraj popołudniu w kopalni Gieschego zawalił się chodnik, przysypując górnika Franciszka Synowca.

Katastrofa kolejowa w Czechosłowacji

PRAGA 22-XI. Dziś na linii kolejowej Praga-Znoymo zderzył się pociąg pospieszny z towarowym na stacji w Nimburgu, położonej na wschód od Pragi.

Kronika słonimska Do dwóch razy sztuka

Po głośnym napadzie i zamordowaniu Jana Kuźmińskiego we wsi Myslowo, jako jeden z podejrzanych o udział w napadzie został aresztowany Włodzimierz Aniszczuk, któremu w czasie eskortowania udało się zbiec.

Z okazji „Tygodnia Akademika”

Z okazji „Tygodnia Akademika” uwaga społeczeństwa skupia się dookoła tej licznej grupy młodego pokolenia, która, ukończywszy studia średnie, kształci się w wyższych uczelniach, zdobywając wiedzę, jednocześnie wyrabiając się do przyszłych zadań i obowiązków obywatelskich i społecznych.

Nie we wszystkich krajach sytuacja studenta jest materialnie równie trudna, jak w naszej części Europy zniszczonej przez wojnę, zmuszonej, w przeciwstawieniu do państw przedwojennych do tworzenia własnych nowych ośrodków oświaty i kultury, a jednocześnie pozbawionej tych olbrzymich pomocy, jakie uzyskiwały po wojnie np. Francja lub Belgia.

Na tem większą uwagę i uznanie zasługuje inicjatywa i wysiłek młodzieży akademickiej polskiej, która zrzeszona w Bratnich Pomocach, wciągu ubiegłych lat dziesięciu, przy wydatnej pomocy rządu i społeczeństwa, potrafiła w szerokiej mierze zabezpieczyć swoje materialne potrzeby, wznosząc szeregi domów akademickich, organizacji sanatoriów, letnisk, restauracji. Piszący te słowa miał możliwość przekonania się, że akcja akademicka samopomocowa w Polsce, dorównywuje największym i najudaniejszym wysiłkom, podjętym w tej dziedzinie w Niemczech przez Deutsche Wirtschaftshilfe, w Stanach Zjednoczonych przez World Student Christian Federation, czy w Czechosłowacji przez Svas Ceskoslovenskeho Studentswa.

Na terenie międzynarodowym przedstawiciele młodzieży polskiej najchętniej obok przedstawicieli Niemiec występują i są wyznaczeni przez innych, jako rzeczoznawcy problemów, z życiem materialnym społeczności akademickiej związanych.

Pokróćce postaramy się odpowiedzieć, jakie są główne walory tej pracy, dzięki którym możemy się stać, że młodzież nasza umiała w tej dziedzinie wyróżnić się i na plan pierwszy wysunąć. Nie rezultaty materialne, cyfrujące się w Polsce wzniesieniem kilkunastu domów akademickich, paru sanatoriów i t.p., stanowią o istocie powagi, jaką się cieszy nasza praca samopomocowa na szerszym terenie.

Przebieg historii i naukowych potrzeb zwrócona, pomne, że w Uniwersytecie młodzież czegoś więcej poszukuje niż dyplomu, co jej zapewni utrzymanie w życiu powszednim. Uczy się w Alima Matris przyszły obywatel przedewszystkiem używania i kierowania się rozumem, poznaje najnowsze zdobycze myśli i wiedzy ludzkiej, które później w służbie państwa i kraju w życiu publicznym i społecznym będzie mógł wykorzystać dla dobra innych, splecając w ten sposób najsukcesyjniej i najlepiej pomoc, jaką go darzy społeczeństwo i, do której apeluje w tym „Tygodniu Akademika”.

Wielkiemu zainteresowaniu wzbudziła nowopowstała placówka wśród miejscowej ludności, świadczą przybycie na jej otwarcie około 100 osób, z czego narazie 46 zapisało się na stałych słuchaczy.

Zima

Wczoraj wieczorem spadł śnieg. Jest to już drugi w tym roku. O pierwszym pisaliśmy: „zawcześnieli kwiatu, zawcześnieli”. Ale ten to już śnieg jest naprawdę! Naprawdę przysłała zima ku utrapleniu spokojnych ludzi, a radości narciarzy, lyżiarzy, smoczkarzy i innych... arzy, którzy będą rozbić spokojnych ludzi — na spokojnych, a chociażby trochę tylko pożytych ulicami.

Wzroście było i cicho. Śnieg — pierwszy, śnieg lśnił miliardem najcenniejszych brylantów w srebrnym blasku księżycy, zimno wprawdzie, ale zato pięknie! Może choć to piękno i dziwnie spokojna, a potężna cisza udą brucha „spokojnych” ludzi? Bo przecież zima jest przedewszystkiem piękna, to też witamy ją z radością, z radością tem większą, że skończyły się jesienne pluchy i błota, a poza tem... bliżej już do cudnej wiosny!

Uniwersytet Powszechny w Derewnie

Dzień 20 b. m. był doniosłym dla mieszkańców miasteczka, bowiem w dniu tym z inicjatywy kierownika miejscowej szkoły powst. p. K. Olechowskiego, przy czynnym współdziałaniu nauczycielstwa, w lokalu szkoły powszechnej odbyło się uroczyste otwarcie Uniwersytetu Powszechnego. Wśród wypełnionych po brzegi sal rozpoczęła uroczystość kier. szk. p. K. Olechowskiego słowem wstępnym, w którym powitałszy zebranych, wskazał na doniosłość powstania Uniwersytetu, który otwiera ludności drogę do postępu w dziedzinie rozwoju kulturalnego.

Następnie po zakończonym okrzykiem na cześć twierdzącego i stałego rozwoju tak ważnej placówki kulturalno-oświatowej, zebrani wysłuchali następujących wykładów.

1) „O przepisach gminy wiejskiej” — wygłosił sekr. gminy p. K. Bylina; 2) „O przestępstwach pisowni, oraz czystości języka” — kier. szkoły p. K. Olechowski i 3) „Granice Państwa Polskiego” — naucz. p. J. Tomczyk.

Jak wielkie zainteresowanie wzbudziła nowopowstała placówka wśród miejscowej ludności, świadczą przybycie na jej otwarcie około 100 osób, z czego narazie 46 zapisało się na stałych słuchaczy.

Wykłady odbywać się będą we wtorki i piątki, przyczem w każdym z tych dni uwzględnione będą prelekcje z zakresu higieny — kier. szkoły p. K. Olechowski, geografii ogólnej — naucz. p. F. Hawrylukówna, nauki o Polsce współczesnej — naucz. p. J. Tomczyk, historii — naucz. p. S. Siejka i rolnictwa — instruktor rolny p. A. Pawlikowski.

Śmierć znakomitego dramaturga

BERLIN, 22-XI. Onegdaj zmarł znany dramaturg niemiecki Hermann Sudermann. Przyczyną śmierci Sudermanna, był atak apoplektyczny.

Nie należy zapominać o zapłaceniu zaległej prenumeraty.

Co „słuchać” nowego?

24 Sobota Dziś: Jana Jutr.: Katarzyn

Ceny chleba i mięsa Chleb razowy 35 gr. kg. Chleb szatrowany 45 gr. kg. Chleb pływowy 70, 54 gr. kg. Mięso wiotwe 1.180 gr. za kg. Mięso woł. koszerne 2.25 gr. za kg.

DZISIEJSZA POGODA

Komunikat Państwowego Instytutu Meteorologicznego

Przyjęcia u p. Wojewody

W dniu 23 b. m. Pan Wojewoda przyjął: p. profesora Uniwersytetu Stefana Batoroego w Wilnie Zygmunta Jundzillę w sprawie fundacji Żemostawskiej.

Walne zebranie Polskiej Macierzy Szkolnej

Wczoraj odbyło się posiedzenie zarządu Nowogrodzkiego. Koła Polskiej Macierzy Szkolnej. Na trzygodzinnym posiedzeniu w którym wzięli udział: pp. dyr. Bylczyski, prof. Witkowski, burmistrz Czechowicz, p. Wierzbicka i p. Niedźwiecka omówiono sprawę wyborów nowego zarządu wobec zdekompletowania, ze względu na wyjazd ks. Bukraby.

Uchwalono: zwołać na dzień 26-go listopada walne zebranie. Zebranie to odbędzie się w Gimnazjum państwowym o godzinie 12-jej w południe.

„Grube Ryby”

Dziś o godzinie 8-jej wieczorem odbędzie się w Teatrze Miejskim Policyjne Kolo Dramatyczne wystawia komedję Michała Bałuckiego „Grube Ryby”. Przedstawienie to jest jedną z imprez w „Tygodniu Policjanta” organizowanym na terenie całej Rzplitej.

Cyrk Staniewskich

Z półrocznej imprezy cyrkowych zjeżdżających do Baranowicz cyrk Staniewskich cieszy się w pełni i całkiem zasłużenie powodzeniem. Program otwarcia dawał chwilami wrażenie cyrku warszawskiego. Bardzo interesująco wypadła trefura zwierząt, koni, psów 14 sztuk różnych ras, kotów, niedźwiedzi, świń, kóz a nawet białych szczurów.

BACZNOŚĆ REZERWISCI

Kto staje dziś do zebrań kontrolnych? W sobotę dnia 24 b. m. staną na zebrań kontrolne rezerwiscy rocznika 1888 gm. Horodeczno. W poniedziałek dnia 26 b. m. rezerwiscy rocznika 1903 gm. Kuszelewo.

Posiedzenie Wojewódzkiego Komitetu Regionalnego

Na dzień 3 grudnia b. r. zwołane zostaje posiedzenie Wojewódzkiego Komitetu Regionalnego. W dniu tym obradować mają sekcje: ogólnogospodarcza, rolna i oświatowo-kulturalna, oraz zarząd Komitetu.

Kronika baranowicka Zebranie Bezpартyjnego Bloku w Baranowiczach

W środę dnia 21. XI. b. r. odbyło się zebranie Rady Powiatowej Bezpартyjnego Bloku w Baranowiczach, z udziałem państwa posła Rdułowskiego i kierownika Sekretariatu Wojewódzkiego, p. Adama Wojteckiego.

Budowa teatru w Baranowiczach

Hamulcem w rozwoju życia społecznego Baranowicz jest brak lokalu, który nadawałby się na zebrania, odczyty, przedstawienia i t.p. Są wprawdzie w mieście dwie sale kino-teatrowe ze scenami, lecz jako zbyt drogie rzadko tylko mogą być wykorzystywane.

Zawładując więc inicjatywę p. burmistrz Pióro-Dembin-skiego i zrozumienie potrzeby przed Zarząd Straży Ochotniczej, miasto uzyskało tak potrzebny teatr i salę; do użytku społecznego, co równocześnie wpłynęło dodatnio na zmniejszenie paskarskich cen wynajmu sal kinowych. Roboty przy przebudowie prowadzone są w szybkim tempie dniem i nocą. Sądząc z udzielonych nam informacji, otwarcia nowego teatru należy oczekiwać w drugiej połowie grudnia r. b.

Inspekcja Kom. Gł. P. P.

Inspektor Komendy Głównej P. P. Wróblewski przyjechał do Baranowicz i udał się na powiat z Kom. Pow. P. P. nadkom. Szpała celem przeprowadzenia inspekcji.

Z teatrów

Zespół teatru „Rędata” dnia 21 b. m. sprawił mieszkańcom Baranowicz nielada ucztę duchową, wystawiając bardzo starannie opracowany i wyreżyserowany dramat p. t.: „Car Pa-weł I-szy”. Gwóźdźem tego widowiska był znakomity artysta mistrz Junosza-Stepowski, wywierając swą iście mistrzowską grą niezatarte wspomnienia. Mimo bardzo i to bardzo drogi jak na nasze stosunki biletów, wszystkie rozchwytno w przeddzień widowiska.

KRONIKA STOŁPECKA Z Uniwersytetu Ludowego

Na kolejnym wykładzie w dniu 18 b. m. wygłosił odczyty: p. Haczyńska—o kooperacji, p. Kamiński—o ustroju gminy wiejskiej i p. Bartoszewicz—o organizacji Uniw. Ludowego.

Rozwój Kasy Stefczyka w Stołpcach

Rozwój i działalność Kasy terytują dokładniej poniższe cyfry. Stan Kasy w liczbach od początku roku bieżącego:

Table with 3 columns: Pożyczki wydane, Fundusz zasobowy, Inkasos, Długi, Wkłady, Członków. Rows show data for 1.11.23 and 31.10.23.

Z powyższego zestawienia wynika, że działalność kredytowa Kasy jest bardzo żywa, a co najbardziej godne uwagi to, że suma udziałów stale wzrasta i do końca roku bieżącego prawdopodobnie osiągnie dwukrotne zwiększenie.

W roku bieżącym, było 7 zwyczajnych posiedzeń Rady Nadzorczej i jedno walne zgromadzenie członków Kasy. W składzie Zarządu pracują: jako Prezes p. T. Zolnierkiewicz, wójt gminy, p. Sergiusz Łapko jako skarbnik i już wspomniany p. Łopatniuk — jako rachmistrz.

Wilki nie przestają grasować

W dniu 13 b. m. S. Demidowiczowi z zaśc. Okiniecz, wilki udużyły konia, w odległości kilkadziesiąt kroków od osady. Zalka dni przodem wilki udużyły konia z tegoż zaścianku Okinieczycy i krowę z m-ka N. Świerznia.

Wyekwipował się i znalazł bezpłatne mieszkanie

Podobno p. Śmirnow, człek fachowy (murarz), będąc w re-wizji zabrał drugiemu klientowi restauracji p. J. Siliwiskiemu czapkę skórzaną, wartości 20 zł., a pozostawił wzamian swoją nic nie wartą. Na poszukiwanie czapki udał się niezwłocznie prozd. Jaciewicz z post. P. P. w Stołpcach i znalazł przy-właszczyciela z czapką na głowie, już w drugiej restauracji, gdzie widocznie p. Śmirnow zamierzał wyekwipować się w inną część garderoby. W konsekwencji Śmirnow dostał niezwłocznie bezpłatne mieszkanie w... arezście.

Listy z kraju

Z Lubczy n-Niemnem. W dniu 1 listopada r. b. odbyło się zebranie gromadzkie gromad I, II i III Kupiska, na którym obecnych było 85 członków gromady. Zebranie zagał wójt gminy Lubcza Jan Cichoń i powiadomił zebranych iż firma „Swierk” ofiarowała na budowę szkoły w Kupisku 70 m. budulcu, jednocześnie apeluje do ludności Kupiska o łaskawe przyjęcie godności członków honorowych Komitetu budowy szkoły, jak również zebranie upoważniło powyższy Komitet do dookoptowania członków komitetu w miarę zachodzącej potrzeby.

Z Lubczy n-Niemnem. W dniu 1 listopada r. b. odbyło się zebranie gromadzkie gromad I, II i III Kupiska, na którym obecnych było 85 członków gromady. Zebranie zagał wójt gminy Lubcza Jan Cichoń i powiadomił zebranych iż firma „Swierk” ofiarowała na budowę szkoły w Kupisku 70 m. budulcu, jednocześnie apeluje do ludności Kupiska o łaskawe przyjęcie godności członków honorowych Komitetu budowy szkoły, jak również zebranie upoważniło powyższy Komitet do dookoptowania członków komitetu w miarę zachodzącej potrzeby.

KRONIKA LIDZKA

Z działalności „Związku Pracy Społecznej Kobiet“

Z powodu słabego zainteresowania się pań w ostatnich czasach pracą społeczną „Związek Pracy Społecznej Kobiet“ nie dawał znaku życia mimo dwumiesięcznego swego istnienia. Jest wszakże nadzieja, że prawdziwie Polki-patriotki, nawiązując do tradycji bohaterki „Kresowianek“ zechcą obok zabaw i szatek zająć się pracą społeczną, doceniając rolę kobiet w rozwoju życia społeczno-państwowego Polski, która szczęśliwie przeżyła pierwsze 10-lecie. W szeregach „Związku Pracy Społecznej Kobiet“ z pewnością nie zbraknie pań! Tylko kobieta wróg Polski do Związku należeć nie będzie i pracować dla dobra Polski nie zechce.

Pań, które już zapisały się do „Związku“, zaczęły pracować. Podkreślić tu należy z wielkim uznaniem, że tą pracą żywo zainteresowały się również panie, żony oficerów 77 pp. W sobotę dnia 24 listopada „Związek Pracy Społecznej Kobiet“ urządził ludową zabawę taneczną, na której przegrywać będzie orkiestra dęta. Cały dochód przeznaczony na dożywianie biednych dzieci. „Związek Pracy Społecznej Kobiet“ na ostatnim posiedzeniu postanowił urządzić cały szereg imprez dla zdobycia grosza, który pomoże rozwinać działalność Pań ze Związku dla dobra społeczeństwa i państwa polskiego.

Uroczystość 10-lecia, a „Koło Polek“

Zwrócił powszechną uwagę fakt, że w uroczystościach pierwszego 10-lecia niepodległej Polski dnia 11 listopada nie brały udziału czynnego w święcie drogiem każdemu sercu polskiemu, panie z „Kola Polek“. A brak

był wielki pań do zbiórki na pomnik dziesięciolecia. Czyżby panie z „Kola Polek“ zbytkowały wielką uroczystość polską 10-jej rocznicy istnienia niepodległego państwa polskiego?!

Poświęcenie mostu na Dzitwie

Dnia 27 listopada odbędzie się uroczyste poświęcenie mostu na rzecze Dzitwie koło wsi Dorze. Uroczystość zaszczyci swą

obecnością Pan Wojewoda. Most ten znajduje się na drodze do Nowogrodka i na szosie Lida, Bielica, Stonim.

Praca w strażach pożarnych

Ochotnicza straż pożarna w Nowojelni została zarejestrowana w listopadzie 1926 roku, lecz przez dłuższy czas nie przejawiała żadnej większej działalności. Dopiero przed parę miesiącami dzięki wysiłkom p.p. Maturewicz, Joffego i Isakowa, praca w straży poszła we właściwym kierunku i b. przyspieszonym tempie.

Straż obecnie liczy 20 członków czynnych i 85 popierających, i jest w posiadaniu: 1 sikawki, 1 hydroforu, 4 beczkowozów, 9 bosaków, 3 drabin, 12 toporków i t.p. narzędzi pożarniczych, jak również ma już niewielką biblioteczkę, którą w okresie zimowym, odda do użytku publicznego, ponieważ Nowojelnią dotychczas nie posiada żadnej wypożyczalni książek.

Korpus Straży rozumiejąc doniosłość szkolenia i kształcenia w kunszcie strażackim, bardzo gorliwie, bo systematycznie i 100 proc. frekwencji, uczęszcza w każdą niedzielę i święta na zbiórki ćwiczebne. Ma również w swych szeregach 5 członków przeszkolonych na kursach pożarniczych, a między innymi przeważnie, naczelnik, zastępca naczelnika i 2 podoficerów i dlatego też zdobyła pierwsze miejsce i nagrody na zjazdach konkursowych Str. Poż. w Nowogrodku i Lidzie, na tym ostatnim reprezentowała Straże pow. nowogrodzkiego.

W skład zarządu i dowództwa obecnie, między innymi, wchodzi pp. Joffe Józef, Isakow Jan, Bosaj Paweł, Szyszko Józef i Stelmazek Michał.

Straż Nowojelnińska prętemeruje „Przegląd pożarniczy“, jak również korzysta z „Życia Nowogrodzkiego“, które oddaje do jej dyspozycji jeden z członków zarządu; ubezpieczyła swoich członków w „Kasie Ubezpieczeniowej Strażackiej“, zapewniła sobie pomoc lekarską, której dzieląją p. p. Jolle i Bułhak; brata udział przez swych członków w zawodach Marsz Szwajcarskim, w którym zdobyła trzy nagrody indywidualne i zawodach święta P. W. i W. F. w Nowogrodku; wystawiła drugą do biegu sztafetowego

Zdziałol — Nowogódek; zorganizowała rocznicę dwulecia, na program której złożyły się: nabożeństwo, defilada, ćwiczenia pokazowe, przedstawienie, koncert, bal; urządziła dwa seansy spirytystyczne przy udziale telepaty p. Messing; zapewniła sobie dostawę koni, a nawet ma zapewnione do dalszych wyjazdów auto pół-ciężarowe, własność pp. Srechy i Polańskiego.

Postanowiono również w najbliższym czasie wybudować nową remizę, zakupić instrumenta i zorganizować orkiestrę, ufundować sztandar; te dwie ostatnie przyrzekli załatwić p.p. Isakow i Joffe, jak również urządzić rozpoczętą już świetlicę, która pozwoli na rozwinięcie życia towarzyskiego i da możliwość lepszego wychowania i wyszkolenia poszczególnych strażaków. Lokal na świetlicę zaofiarował bezinteresownie jeden z obywateli Nowojelni.

Straż Nowojelnińska, jeżeli będzie nadal pracowała w takim tempie, to, w stosunkowo krótkim czasie, może zająć jedno z czołowych miejsc i godnie reprezentować, ze względu na swoje położenie, miejscowe strażactwo. Lecz winna wcielić w czyn projekty, ulepszyć system alarmowy, wejść w ścisły kontakt ze strażą kolejową, jak również powiększyć swój tabor przez dokupienie jednego wozu pogotowia i rekwizytowego, sikawki motorowej, paru beczkowozów i t. p. narzędzi. Koszta kupna, wymienionych narzędzi i zrealizowanie projektów wynoszą około 20,000 zł. Suma to dosyć znaczna. Straż jednak nieżraza się tem, lecz obiecuje część tej sumy sama pokryć, a o resztę zwróci się do Wydziału Powiatowego, Rady Gminnej i Powiatowego Zakł. Ubezpiecz. Krajow. Instytucje te, moim zdaniem, zrozumieją właściwie tendencje straży i jej potrzeby, przyjdą z pożądaną pomocą i przyczynią się do zrealizowania zamierzeń straży, a tem samem podniosą bezpieczeństwo pożarowe okolicy, a społeczeństwo widząc to też nie pozostanie obojętną i rzuci grosz ofiarny—dla dobra i pożytku ogólnego.

GIEŁDA

pieniężna i towarowa
DEWIZY: N. Jork 8.90 Zurich 171.71, Londyn 43.25 Paryż 34.85 Berlin 212.48 Praga 26.42, Holandia 358.5 Stockholm 237.70 Gólsk 172.97 Wiedeń 125.32 Belgja 123.94, Włochy 46.72, Ruble złote —4.64 Dolary w prywatnym obrocie—8.88/100 Tenden. niemieńska.

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 22 b. m. osiadał za 100 złotych
Gólsk 57.78—57.92 Berlin 46.92/3 47.12/1 N. Jork 11.25, Zurich 58.25 Londyn 43.25 Praga 377.75 Wiedeń 79.90

Papiery procentowe
50% premjowa 96¹/₂—98—97¹/₂
6% dolarowa 85
10% „kolejowa 102.50
5% „konwersyjna — 67.
5% „kolejowa 60.
8% Bank Gosp. Kraj. 94.
8% „Rolny 94.
4¹/₂% ziemskie 48.50—48.25
8% miejskie 68.75
5% „miejskie 55.
4¹/₂% „miejskie 48.
4% pożyczka inwestycyjna 117.50—117
7% stabilizacyjna 92

Akcje
Bank Zachodni 32¹/₂
Bank Dyskontowy 134.50
Handlowy 120
Polski 175.
Zw. Spół. Zarob. 81.
Siła i Światło 107 1/2 emisja
Kukier 47
Węgiel 92—91.50
Nobel 25.50
Lilpop 36.
Lary 8
Modrzółowy 38—33.25
Haberbusch 215—216
Starachowice II em. 39¹/₂—40¹/₂
Borkowski 15.
Zary 51.
Zawiercie 17.50—17.25
Wysoka 223
Astrowiec 101 serja „b i emisja“
111 seria „a“
Cegielski 42.50
Zieleniewski 140.60
Poisk 8¹/₂
Spirytus 38¹/₂—40
Norblin 205
Zgierz 40¹/₂—41¹/₂
Parowóz I em. —II em. 29.50
Ciechanów 23
Spless 205
Rudzi 40.
Kłocze 7.15
Chodorów 215
Tendencja utrzymana.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1.111.

Sobota 24 listopada r. b.
11.56—12.10. Sygnal czasu.
15.00—15.20. Komunikaty.
15.45—16.00. Komunikat samorządowy.
16.00—16.55. Muzyka płyt gramofonowych.
17.10—17.35. Odczyt p. t. „Źródła i istota t. zw. kryzysu nauk historycznych“.
17.35—18.00. „Z dziejów i przeżyć narodu“.
18.00—19.00. Program dla dzieci.
19.00—19.05. Rozmaitości.
19.30—19.55. „Radjokronika“.
19.56—20.05. Sygnal czasu.
20.00—20.05. Komunikat rolniczy.
20.30—00.00. Operetka „Domek trzech dziewcząt“.
22.30—23.00. Transmisja muzyki tanecznej.
Niedziela 25 listop. 28 r. b.
10.15—11.45. Transmisja Nabożeństwa z Katedry Wileńskiej.
11.56—12.10. Sygnal czasu.
12.10. Poranek muzyczny z Filhar-

monji Warszawskiej.
14.00—14.05. Odczyt p. t. „Pogadanka dla gospodyń większych“.
14.20—14.45. Odczyt p. t. „Zaraziłże zapalenie płuc u koni“.
14.45—15.00. Odczyt p. t. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze“.
15.00—15.15. Komunikaty meteor.
12.15—00.03. Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej.
17.20—17.45. Odczyt z cyklu dzisiejszej literatury francuska p. t. „Egzotyzm w powojennej powieści francuskiej“.
17.45—18.00. „Chwilka lotnicza“.
18.00. Koncert popularny P. R.
19.00—19.20. Rozmaitości.
19.20—19.45. Odczyt p. t. „Z włości myśliwskiej—Finale“.
19.45—19.55. Nadprogram i komunikaty.
19.56—20.00. Sygnal czasu.
20.00—20.25. „Rozrywki umysłowe“.
20.30—00. Transmisja z Krakowa.
22.00—22.30. Komunikaty.
22.30—23.00. Transmisja muzyki tanecznej

Kino „POGON“ w Nowogrodku
Dziś i dni następne wyświetla film p. t. „Górą Rezerwiści“.
przygody dwóch żołnierzy armii angielskiej.

Kino „NOWOŚCI“ w Stołpcach
Dziś i dni następne wyświetla film p. t. „KSIĘŻNICZKA MARY“
Dramat w 12 aktach

Szanownych Prenumeratorów uprzejmie prosimy przy zakupie towarów powoływać się na ogłoszenia w „Życiu Nowogrodzkim“

Sprzedaje się dom z 5 pokojami, kuchnią, oraz plac (hektar). Informacji udziela: Nowogódek Piłsudskiego 99. 440—20

Ognisko KOŁA POLEK w Lidzie Suwalska 13
Wydaje śniadania, obiady i kolacje.
Kuchnia pod kierownictwem świeżo zaangażowanego, wykwalifikowanego kucharza.
Wieczorami przegrywa orkiestra
Co sobota wieczorki taneczne. 479

Dobór znakomitych maszyn
MOTORY TRAKTORY „MUNKTELLS“ do ropy naftowej.
MOTORY amerykańskie naftowe MASSEY-HARRIS o sile 1¹/₂, 3, 4¹/₂ i 6 koni mech.
MŁOCARNIE czyszczące motorowe WICHTERLE i KOVARZIK.
BUKOWNIKI i tarki do koniczyny patent ROHOWSKIEGO.
TRIEURY do zbóż ozimych i jarych MAROTTA.
TRESZCZOTKI i triery do siemienia lnianego SZULTEGO.
MŁYNY gospodarskie „Brüner“ z sitem podsiewającym lub pyłem
polecą
ZYGMUNT NAGRODZKI
Wilno, Zawalna Nr. 11-a.

WINA i MIODY
Fabryki MIODOWIN w Wilnie
wyróżniające się smakiem, mocą i pożywnością.
Zadać w sklepach wódek i restauracjach.

Spółka „EKONOMJA“ w Baranowiczach
Najstarsza firma chrześcijańska. — Rok założenia 1921.
Dział myśliwski
posiada wielki wybór
BRONI
amunicji i przyborów myśliwskich
Ceny ściśle według cenników warszawskich
Na żądanie wysyłamy nasze cenniki bezpłatnie
Sprzedaż na raty i za gotówkę
Ulica Szeptyckiego 49. — Telefon 97 — Ulica Szeptyckiego 36.
DZIAŁ TOWARÓW KOLONIALNYCH
posiada stałe na składzie świeże:
Cukry i czekolady
Wędła, Franboli, Lardelli i inne,
sardynki
francuskie oraz marynaty i konserwy
herbaty
Liptona, Fuchsa, Kopernika, Szumlina
Kawę ziarnistą Plutona
oraz wielki wybór artykułów spożywczych
351—27